

رویکرد ترامپ به افغانستان تغییر یا ثبات؟

فرزاد رمضانی بونش

پژوهشگر و کارشناس مسائل بین الملل

فرا تاپ

سرانجام روز (8 نوامبر) انتخابات ریاست جمهوری امریکا فرا رسید و دونالد ترامپ پیروز شد. در این میان نتیجه انتخابات ایالات متحده امریکا بدون شک در کنار تغییرات در ساختار کاخ سفید، تاثیرات مستقیم در وضعیت افغانستان نیز خواهد داشت. در این بین اگر نگاهی به جایگاه افغانستان در مناظرات داشته باشیم باید گفت در سال های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۲ میلادی در کمپین های انتخاباتی باراک اوباما، افغانستان موضوع اختلاف بود اما در واقع در سه مناظره تلویزیونی، دونالد ترامپ انتخابات ریاست جمهوری امریکا علاقمندی خاصی به این موضوع نشان ندادند. در واقع با وجود شانزدهمین سال حضور امریکا در افغانستان موضوع افغانستان در مناظره های انتخاباتی امریکا وقتی را به خود اختصاص نداد. در واقع سکوت هر دو رقیب در خصوص افغانستان یا طولانی ترین نبرد ناتو را از یک سو میتوان به این مساله مرتبط دانست که تنشها در موارد مختلف از جمله سیاست خارجی، اشتغال مهاجران غیر قانونی، قوه قضائیه و مسایل عراق و سوریه مورد بی توجهی به افغانستان شد و در بعد دیگری هم میتوان گفت که از موضع باراک اوباما سیاست امریکا در قبال افغانستان تغییر استراتژیک ایجاد نخواهد کرد.

برخی در داخل افغانستان بر این نظرند که اگر ترامپ به قدرت در امریکا برسد، وضعیت برای افغانستان بدتر خواهد شد اما در روبروی نیز معتقدند سیاست های هر دو نامزد در قبال افغانستان، تا حدی از اصول مشترک برخوردار بوده و هر که رییس جمهور شود به همان سیاستی خواهند رفت که طی این سال ها در افغانستان شاهد بوده ایم.

رویکرد ترامپ به افغانستان تغییر یا ثبات؟

رویکرد رفتاری گذشته ترامپ نشان می‌دهد وی در سال ۲۰۱۴ سیاست اوباما در برابر رییس‌جمهور پیشین افغانستان حامد کرزی را نقد کرده بود و در در یک سال گذشته در کنار مرتبط کردن جامعه افغانستان با تروریسم در 6 اکتبر هم با ابراز نگرانی در مورد به بن‌بست رسیدن نظامیان آمریکا در افغانستان گفته بود که آمریکا در حمله به این کشور دچار اشتباه شده است. در این میان وی پس از آن اعلام کرد حمله آمریکا به افغانستان پس از حادثه 11 سپتامبر درست بوده و نیروها باید در افغانستان باقی بمانند.

آنچه مشخص است در وضعیت کنونی چالش‌های گسترده‌ای در افغانستان وجود دارد. در این میان جدا از چالش‌های سیاسی و اقتصادی عمده چون مشکلات اقتصادی و اختلافات درونی در دولت وحدت ملی متغیرهایی چون بحران‌های امنیتی و انفجار بمب، نگاه طالبان تهاجمی به استان‌های افغانستان، رشد 15 درصدی تلفات کودکان، میزان تلفات و ترک خدمت در ارتش افغانستان، حضور داعش در افغانستان، گفتگوهای غیر رسمی میان طالبان و حکومت افغانستان، موافقتنامه کابل و حکمتیار، حضور بیش از 8000 سرباز و جنگ 800 میلیارد دلاری آمریکا در افغانستان مد نظر در هر نوع نگاه آتی آمریکا به افغانستان خواهد بود.

در واقع هر چند کلینتون شناخت خوبی از افغانستان داشت ولی نگاهی به مواضع ترامپ نشان می‌دهد که وی هر چند بر پرداخت هزینه‌های نظامی ارتش آمریکا توسط متحدان، مبارزه با تروریسم و کاهش حضور نظامیان آمریکایی در منطقه تاکید کرده اما قدرت‌گیری «خلافت اسلامی» و کاهش حضور راهبردی در منطقه را نیز برنمی‌تابد و به نظر میرسد از تبدیل شدن افغانستان به یک دولت ناکام نیز می‌هراسد. در این بین حضور نظامی درازمدت در افغانستان با رویکردهای ترامپ ناهمخوان است و مخالف تلاش‌هایی برای ملت‌سازی در افغانستان است و بیشتر در نگاهی کوتاه مدت بر جنگ بر ضد تروریسم و نگرانی‌های امنیتی توجه می‌کند. در کنار این نیز ممکن است ترامپ خواستار همکاری‌های امنیتی بیشتر افغانستان و هند در جهت فشار و کنترل پاکستان گردد. در این بین با توجه به سخنان اخیر سفیر آمریکا در کابل (با پیروزی هر یک از

نامزدان رابطه و همکاری این کشور با افغانستان ادامه پیدا خواهد کرد) باید گفت با وجود نامشخص بودن و تردیدهایی در مورد خطوط بنیادین رویکرد ترامپ در افغانستان، پیوند دادن افغانستان با تروریسم و کاهش حمایت‌های نظامی از افغانستان نیز در کوتاه مدت مد نظر نخواهد بود.